

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid april 2020

BSO Blinkerd

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Inleiding	3
2. Het bieden van een veilige en gezonde opvang	4
3. Risico's	5
3.1 <i>Fysieke veiligheid</i>	5
3.1.1 Vallen van hoogte	5
3.1.2. Verstikking	5
3.1.3 Vergiftiging	5
3.1.4 Verbranding	5
3.1.5 Verdrinking	6
3.1.6 Fysieke veiligheid en afspraken met kinderen	6
3.1.7. Brandgevaar	6
3.1.8 Veilig vervoer	6
3.1.9 Veiligheid in speel- en gymzalen	7
3.1.10 Toestemming bij ophalen	7
3.2 <i>Sociale Veiligheid</i>	7
3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag	7
3.2.2 Huiselijk geweld en kindermishandeling	9
3.2.3 Vermissing	9
3.3 <i>Gezondheid</i>	10
3.3.1 Zieke kinderen	10
3.3.2 Hygiëne	10
3.3.3 Voedsel hygiëne	10
3.3.4 Gezondheid en afspraken met kinderen	10
4 <i>Ongevallen en calamiteiten</i>	11
4.1 Registratie	11
4.2 Eerste hulp bij ongevallen	11
4.3 Achterwachtregeling	11
5. <i>Locatie specifieke risico's</i>	12
5.1 Blinkerd (BSO)	12

1. Inleiding

In het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid zetten we uiteen op welke manier we er met elkaar voor zorgen dat de veiligheid en gezondheid van kinderen en medewerkers binnen de opvang gewaarborgd wordt.

Binnen het beleidsplan wordt een onderscheid gemaakt tussen beleidsonderdelen die gelden voor alle leeftijden, groepen en locaties en onderdelen die gelden voor een bepaalde locatie. Bij verschillende onderdelen wordt verwezen naar al bestaande werkinstructies die gericht zijn op veiligheid en gezondheid.

Het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid is een eis vanuit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) die per 1 januari 2018 is ingegaan. Het is een beleid dat, al naar gelang de interne en externe omstandigheden dat van ons vragen, regelmatig aangepast zal worden. Denk hierbij aan verbouwing of verandering van inrichting, ongeval, gewijzigde wettelijke eisen etc.

Voor pedagogisch medewerkers is het beleid opgenomen in ons interne kwaliteitshandboek dat aanwezig is op alle locaties/groepen. Het is, samen met de onderliggende afspraken (werkinstructies/protocollen), bespreekpunt in teamvergaderingen of groepsbesprekingen. We zorgen er met elkaar voor dat pedagogisch medewerkers betrokken zijn en blijven bij het beschermen van kinderen en volwassenen tegen risico's met ernstige gevolgen en het leren omgaan met kleine risico's.

Voor beroepskrachten in opleiding, stagiaires en vrijwilligers is het beleidsplan onderdeel van het inwerkprogramma. Het is voor hen beschikbaar via het kwaliteitshandboek van de locatie waar ze werkzaam zijn.

Het beleidsplan wordt voorgelegd aan de oudercommissie die adviesrecht heeft op dit onderdeel. Ouders worden bij inschrijving geattendeerd op het beleidsplan. Ze kunnen het inzien op de website of een papieren exemplaar opvragen.

Ouders kunnen met vragen of opmerkingen over het beleid terecht bij de groepsleiding, de coördinator dagopvang of BSO of ons kantoor. Bij klachten verwijzen we naar onze klachtenregeling.

2. Het bieden van een veilige & gezonde omgeving

Kinderopvang Simba biedt professionele kinderopvang in een huiselijke sfeer. We leveren een bijdrage aan de opvoeding van kinderen door ze de kans te geven om zich veelzijdig te ontwikkelen. Dit doen we in een veilige & gezonde omgeving die voldoende ruimte biedt aan het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling. Dat houdt in dat we zoveel mogelijk de risico's binnen onze organisatie inschatten. We beschermen kinderen voor risico's met een mogelijk ernstig gevolg en leren kinderen omgaan met kleine risico's.

Kinderopvang Simba biedt opvang aan kinderen van 0-12 jaar. En binnen onze opvang zijn stagiaires in opleiding, beroepskrachten en vrijwilligers tussen de 15-80 jaar werkzaam. We kunnen dus stellen dat we met alle voorkomende leeftijden te maken hebben binnen onze organisatie. Het kijken naar en het omgaan met veiligheid & gezondheid is afhankelijk van de leeftijdsgroep waar het om gaat. Vanzelfsprekend houden we hier dan ook rekening mee.

Beleidscyclus: inventarisatie – verbeteracties - evaluatie

Bij het inschatten (en inventariseren) van risico's maken we gebruik van de *risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid*, een hulpmiddel dat inventarisatielijsten biedt voor op de locaties. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers volgens afspraak alert op defecten en onveilige situaties zodat hier direct op ingespeeld kan worden. Nieuwe medewerkers worden ingewerkt op het beleid rondom veiligheid en gezondheid.

Per locatie wordt jaarlijks een inventarisatie van mogelijke risico's gemaakt. Deze worden beschreven en opgenomen in een actieplan. Daarnaast worden vanuit de pedagogisch medewerkers en leidinggevenden verbeteracties aangegeven zoals afgesproken in de werkinstructie *Dat kan beter!*. Alle verbeteracties worden opgenomen in een totaaloverzicht. Hierop worden ook kleine defecten en inrichtingswensen bijgehouden. Bij de uitvoering van de acties wordt vanzelfsprekend prioriteit gegeven aan het verhelpen van een onveilige of ongezonde situatie. Tijdens de groepsbespreking en/of teamvergadering wordt geëvalueerd of de actie die is ingezet, heeft geleid tot verbetering.

Het beleidsplan Veiligheid & Gezondheid is terug te vinden in het kwaliteitshandboek (intern) en op onze website.

3. Risico's

Binnen onze locaties onderkennen we risico's op het gebied van fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Hieronder geven we aan om wat voor soort risico's het gaat en op welke manier we werken aan het voorkomen ervan.

3.1 Fysieke veiligheid

3.1.1 Vallen van hoogte

Sommige locaties hebben een bovenverdieping. Hier zijn de ramen extra beveiligd en hebben we daarnaast afspraken gemaakt over het al dan niet open mogen hebben van de ramen (bijvoorbeeld om te luchten of tijdens schoonmaakwerkzaamheden). Daarnaast wordt het klimmen op meubilair onder het raam tegengegaan.

Het vallen van hoogte is tevens een risico bij trappen, speelhuisjes, klimtoestellen en boomhut. Bovenaan een trap zijn traphekjes, bij speelhuisjes horen specifieke afspraken, hetzelfde geldt voor klimtoestellen en de boomhut. Kinderen van de dagopvang worden begeleid in hun spel, bij de BSO leren kinderen steeds meer zelfstandig te spelen.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- werkinstructie hygiëne
- werkinstructie buiten spelen

3.1.2 Verstikking

Om de risico's op verstikking tegen te gaan zijn afspraken gemaakt rondom slapen, zijn bepaalde afspraken opgenomen in het voedingsbeleid (bijvoorbeeld over het doorsnijden van druiven en het gevaar van 'opgerolde pannenkoek') en zijn er afspraken over toezicht, over het veilig opbergen van materialen (touwtjes, plastic tasjes) en het alert zijn op kleine voorwerpen en bijvoorbeeld (lange) koordjes aan jassen.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- werkinstructie veilig slapen
- voedingsbeleid
- werkinstructie buiten spelen

3.1.3 Vergiftiging

De mogelijke risico's op vergiftiging hebben betrekking op bijvoorbeeld schoonmaakmiddelen, bedorven voeding, sigarettenpeuken of gif. Over het gebruik en het veilig opbergen hiervan zijn afspraken gemaakt.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- werkinstructie voedsel hygiëne

3.1.4 Verbranding

Er is aandacht voor het veilig opbergen van materialen, (geen) open vuur, het veilig omgaan met heet water en veilig gebruik van apparaten.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- huisregels voor een veilige en gezonde opvang
- risico-inventarisatie veiligheid/brandveiligheid

3.1.5 Verdrinking

Open water (sloot, vijver, meertje, zee) en zwembadjes en zwembaden of een wak in ijs zijn een risico voor verdrinking. Onze kinderopvang locaties hebben geen open water in de buurt. Risico's op dat gebied zijn er bijvoorbeeld bij uitstapjes of het gebruik van zwembadjes in de zomer. Over het omgaan hiermee zijn afspraken gemaakt.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie buiten spelen
- werkinstructie uitstapjes

3.1.6 Fysieke veiligheid en de afspraken met kinderen

Het leren omgaan met risico's is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van 'risicovolle situaties', bijvoorbeeld tijdens het vrij spelen of een activiteit, leren kinderen beter risico's inschatten en de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Bewegingspel (gymmen, dansen, buiten spelen) is hierbij heel belangrijk. Een kind ontwikkelt hiermee de motorische vaardigheden, balans, coördinatie en lichaamsbewustzijn. Ook heeft het een positieve invloed op het zelfvertrouwen (ik kan het!). Samen met de motorische vaardigheden is zelfvertrouwen belangrijk om uitdagingen aan te gaan.

We leren kinderen om te gaan met het feit dat je kunt struikelen, botsen of vallen tijdens het spelen. En dat spel soms samen gaat met een bult of schaafwond. Daarnaast leggen we ze uit wat bepaalde afspraken zijn om ongelukjes zoveel mogelijk te voorkomen.

Aan de kinderen leggen we bijvoorbeeld uit dat we op meubilair alleen zitten, een vensterbank voor de plantjes is, en alleen de pedagogisch medewerker een traphekje mag openmaken. We leggen uit dat een kraan ook warm kan worden, speelgoed is om mee te spelen en dat alleen een bal is om mee te gooien. Op de trap doe je altijd extra voorzichtig en rustig aan en in en speelhuis of boomhut speel je rustig in het speeldedeelte en zijn de raampjes alleen om van binnen naar buiten te kijken. Het is belangrijk om de afspraken regelmatig te benoemen en er uitleg bij te geven.

3.1.7 Brandgevaar

Onze locaties zijn brandveilig ingericht en staan onder strenge controle van de brandweer. Elke locatie heeft ontruimingsplattegronden en een ontruimingsafspraken. Minimaal jaarlijks vindt een ontruimingsoefening (en evaluatie daarvan) plaats. We leren kinderen daarbij bijvoorbeeld hoe ze 'in een treintje' moeten lopen.

3.1.8 Veilig vervoer

Om ervoor te zorgen dat kinderen veilig vervoerd worden (bij het ophalen uit school of een uitstapje) zijn afspraken gemaakt. Ouders geven via het toestemmingsformulier al dan niet toestemming voor uitstapjes.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie uitstapjes
- werkinstructie ophalen uit school
- werkinstructie veilig vervoer

3.1.9 Veiligheid in speel- of gymzaal

We kunnen, bijvoorbeeld binnen scholen, gebruikmaken van speel- of gymzalen. Het neerzetten en gebruik van gymtoestellen kan alleen plaatsvinden door medewerkers die daarvoor bevoegd zijn. Het gebruik van de ruimte op zich en het hierbij gebruik maken van bijvoorbeeld ballen, hoepels, banken etc. kan ook plaatsvinden onder begeleiding van pedagogisch medewerkers

3.1.10 Toestemming bij ophalen

Ouders dienen door te geven als hun kind door iemand anders dan de ouder wordt opgehaald. Bij twijfel nemen wij contact op met ouders. Wij gaan ervan uit dat een kind wordt opgehaald door en volwassene. Voor het ophalen door een minderjarige (bijvoorbeeld ouder kind uit het gezin) vragen wij expliciet toestemming.

3.2 Sociale Veiligheid

3.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we seksuele, fysieke en psychische grensoverschrijdingen (bijvoorbeeld ongewenste omgangsvormen, agressie, geweld, pesten, treiteren). Het gaat hierbij om een mogelijk risico op grensoverschrijdend gedrag door beroepskrachten, stagiaires, vrijwilligers en overige aanwezige volwassenen naar kinderen en kinderen onderling.

Om goed in te kunnen schatten of kinderen (onderling) grensoverschrijdend gedrag vertonen zijn pedagogisch medewerkers bekend met de seksuele ontwikkeling van kinderen. Het hangt o.a. af van leeftijd en ontwikkeling of een gedraging grensoverschrijdend is.

Om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- is het een gespreksonderwerp tijdens een team- of groepsbespreking;
- leren we kinderen hoe je met respect met elkaar om moet gaan;
- werken we aan het zelfvertrouwen van kinderen om beter voor zichzelf op te komen;
- kennen medewerkers het protocol kindermishandeling/huiselijk geweld (met daarin afspraken bij vermoeden van grensoverschrijdend gedrag op seksueel, fysiek of psychisch vlak);
- zijn alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers in het bezit van een geldige VOG;
- worden vanaf maart 2018 alle medewerkers, stagiairs, vrijwilligers (en overige volwassenen waarbij dat volgens het personenregister nodig is) ingeschreven in het personenregister en gekoppeld aan de organisatie;
- werken we met een vier-ogenbeleid bij groepen van 0-4 jaar;
- wordt het vier-ogenbeleid goed nageleefd;
- spreken de medewerkers elkaar aan als ze merken dat het vierogen-beleid niet goed wordt nageleefd.

3.2.2 Huiselijk geweld en kindermishandeling

Simba werkt volgens de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Dit is een wettelijke verplichting binnen de kinderopvang. De meldcode geeft met behulp van een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling, kindermishandeling of een zedendelict gepleegd door een beroepskracht of seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het doel van de wettelijk verplichte meldcode is dat sneller en adequater kan worden ingegrepen. Door het consequent toepassen van de meldcode zal de vroegsignalering van huiselijk geweld en kindermishandeling verbeteren en worden minder kinderen geconfronteerd met geweld en mishandeling.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- protocol kindermishandeling en huiselijk geweld (+bijlagen)

3.2.3 Vermissing

Om het risico op vermissing te verkleinen zijn preventieve maatregelen ingesteld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een mogelijke vermissing tijdens het ophalen uit school, het zelfstandig naar Simba toekomen of zelfstandig naar huis gaan (BSO) of vermissing tijdens de opvang.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- protocol vermissing.

3.2 Gezondheid

3.3.1 Zieke kinderen

Bij zieke kinderen binnen de kinderopvang speelt het risico van besmetting. Hygiënisch werken is hierbij extra van belang. Daarnaast is het toezicht op zieke kinderen in de groep van belang en eventueel medicijngebruik of wondverzorging. Ook het informeren van (zwangere) ouders, ouders van de allerjongsten en ouders in het algemeen is hierbij belangrijk. Daarnaast wordt advies gegeven over het risico van en het omgaan met kinderziekten op de groep zodra een medewerkster aangeeft zwanger te zijn.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie zieke kinderen
- werkinstructie medicijngebruik en wondverzorging
- werkinstructie hygiëne
- informatie voor zwangere medewerkers

3.3.2 Hygiëne

Om het verspreiden van ziektekiemen tegen te gaan en te zorgen voor een gezond klimaat zijn er afspraken gemaakt rondom hand- en hoest hygiëne, wond- en huidverzorging, verschonen van kinderen, omgaan met hoofdluis, schoonmaken en het werken aan een gezonde binnenlucht. Ook worden er maatregelen genomen op het speelplein om de gezondheid te bevorderen (doek over zandbak tegen katten).

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie hygiëne

In verband met het corona virus besteden wij hier extra aandacht aan.

3.3.3 Voedsel hygiëne

We doen er alles aan om risico's op onhygiënische bereiding van voeding of bedorven voeding te voorkomen. Hierover zijn afspraken gemaakt.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie voedsel hygiëne

3.3.4 Gezondheid en de afspraken met kinderen

Kinderen leren we een hand- en hoest hygiëne aan. Daarnaast leren we ze hun gezicht 'poetsen' en handen wassen na het eten en toiletbezoek.

In verband met het corona virus besteden wij hier extra aandacht aan.

4. Ongevallen en calamiteiten

We noemen iets een ongeval als het kind (of medewerker) lichamelijk letsel oploopt. Voorbeelden zijn: tand door de lip, flinke schaaf- of snijwond, hevige bloedneus, verbranding, beknelling van de vinger etc., breuken etc. Een (bijna)ongeval is een ongelukje dat goed afloopt (zonder letsel) maar wat ernstig af had kunnen lopen.

4.1 Registratie

Ongevallen en ongelukjes zonder letsel (maar ernstiger hadden kunnen aflopen) worden geregistreerd. Door het registreren van het hoe en waar ervan kunnen we van ongevallen leren en maatregelen nemen om ze te voorkomen. Over het registreren van ongevallen en het informeren van ouders zijn afspraken gemaakt.

Hiervoor is opgenomen in het interne kwaliteitshandboek:

- werkinstructie (bijna) ongevallen

4.2 Eerste hulp bij ongevallen

Ook al doen we er alles aan om het te voorkomen, een ongeluk of calamiteit kan zich helaas toch voordoen. Hierbij kunnen de medewerkers eerste hulp bij ongelukken inzetten. Ook beschikt een aantal medewerkers per locatie over een diploma Bedrijfshulpverlening.

Wettelijke regel: om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie voor elke opvangvorm minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

Bij Simba zijn (vrijwel) alle pedagogisch medewerkers in het bezit van een geldig Kinder EHBO diploma. Simba laat haar pedagogisch medewerkers hiervoor opleiden bij het Oranje Kruis* (via Jolanda Knol Opleidingen). De medewerkers volgen elk jaar de benodigde herhalingsmodules. Bij het inroosteren van personeel wordt ervoor gezorgd dat er voldoende EHBO'ers zijn. Een pedagogisch medewerker zonder EHBO mag geen uitstapje met kinderen maken.

*Op 15 juni 2016 zijn de (nieuwe) eindtermen voor het Diploma Eerste Hulp verschenen. Nieuw is dat hierin de Eerste Hulp aan kinderen is opgenomen. Hiermee is de houder van een Diploma Eerste Hulp een allround eerstehulpverlener die in staat is onder alle omstandigheden aan iedereen, van jong tot oud, Eerste Hulp te verlenen.

EHBO koffers

Elke locatie beschikt over één of meerdere EHBO koffers. Jaarlijks (april) wordt hiervan de inhoud gecontroleerd en waar nodig aangevuld. Naast de EHBO koffer hebben de groepen bijvoorbeeld extra pleisters en vallen/stotengel op de groep en een cold-pack in de vriezer.

4.3 Achterwachtregeling

Een achterwacht is in twee situaties nodig:

1. Er is één pedagogisch medewerker op de locatie, waarbij wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio. In die situatie legt de pedagogisch medewerker contact met de dichtstbijzijnde locatie en/of kantoor om af te spreken wie als achterwacht kan fungeren. De achterwacht moet telefonisch bereikbaar blijven en indien nodig binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn.
2. Er is één pedagogisch medewerker op de locatie, waarbij niet aan de beroepskracht-kindratio wordt voldaan (3-uursregeling). In die situatie moet er een tweede volwassene op de locatie aanwezig zijn.

5. Locatie specifieke gegevens

5.1. Blinkerd (BSO)

Fysieke veiligheid

Het kooklokaal is voorzien van ovens en kookplaten en warm water aan de 'tafels/kookeilanden'. Hierbij is extra voorzichtigheid van belang en gebruik hiervan alleen onder toezicht van de groepsleiding.

Zodra de inrichting van het technieklokaal door school gereed is en er bijvoorbeeld gereedschappen beschikbaar zijn, moet bekeken worden of hier speciale afspraken rondom veiligheid bij nodig zijn.

Vluchtwegen

Vanuit het kook- en technieklokaal zijn de deuren direct naar buiten niet te openen zonder sleutel. Dit zijn geen nooddeuren. Het zou logisch lijken om via deze (kortste) weg naar buiten te gaan, maar dit is dus niet de vluchtroute. Zie verder ontruimingsafspraken.

Deuren intern

De deuren binnen het gebouw van de Blinkerd waren (deels) slechts vanuit één kant zonder sleutel te openen. Hier zijn inmiddels aanpassingen in gedaan. Ze zijn nu aan beide kanten zonder sleutel te openen.

Fysieke veiligheid en gezondheid

Het speelplein is 's avonds en in het weekend mogelijk toegankelijk voor bijvoorbeeld jongeren, maar ook katten. Daarom moet het plein, voor- en tijdens het spelen, gecontroleerd worden op bijvoorbeeld scherven, sigarettenpeuken, kattenpoep of andere rommel.

Overig

- Ouders moet blijvend geattendeerd worden op het sluiten van deuren en hekken.
- Voor het actuele plan van aanpak: zie risico-inventarisatie